

MOTTATT

05 MAI 2009

Arbeids- og Inkluderingsdepartement
Postboks 8019 Dep

0030 OSLO

Dato: 29.04.2009

Vår ref. 09/969/STST

Deres ref.

**KIRKENS
BYMISJON**

OSLO

ADRESSE:

Tollbugata 3
0152 Oslo
Tlf: 02005/22 36 55 00
Faks: 22 36 55 01
E-post: firmapost@skbo.no
www.bymisjon.no

BANK
7011.05.18127

GAVEKONTO:
7011.05.18593

ORG. NR:
NO 944 384 448 MVA

Kirkens Bymisjons
visjon er at
menneskene i
byen erfarer
respekt, rettferdig-
het og omsorg

SVAR PÅ HØRINGSUTTALELSE - FORSLAG TIL NY UTLENDINGSFORSKRIFT

Stiftelsen Kirkens Bymisjon i Oslo (SKBO) har mottatt høringen om forslag til ny utlendingsforskrift fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Vi takker for å ha blitt gitt anledning til å uttale oss om forskriften. Vi har valgt å gi kommentarer til noen bestemmelser som i særlig grad berører brukere av Kirkens Bymisjons tilbud, og da særlig brukerne av vårt arbeid i møte med menneskehandel.

Kapittel 3 Visum § 3-6 og § 3-7

Vi i Kirkens Bymisjon er positive til at departementet vil foreslå å lage ordninger som muliggjør en mer fleksibel og liberal visumpraksis for blant annet venner og familie. Formålet er at flere av dem som får avslag på sin visumsøknad i dag, skal kunne få sine søknader innvilget. Departementet foreslår en tilsvarende ordning som i Danmark, ved at en referanseperson stiller med en bankgaranti.

Departementet forutsetter at ordningen ikke skal benyttes overfor søkere som etter dagens praksis innvilges visum av utenriksstasjonene. Ordningen skal kun benyttes der utenriksstasjonene med vedtaksmyndighet er i tvil om en visumsøknad skal innvilges eller ikke. Ordningen skal gjelde privatbesøk, men ikke nærmeste familie. Ordningen vil altså først og fremst gjelde for søsken, venner og kjærester til en referanseperson, når myndighetene er i tvil om søkeren vil returnere.

Kirkens Bymisjon er likevel kritiske til den modellen som lanseres. Vi mener at det er myndighetene, og ikke privatpersoner, som bør vurdere om søkeren vil returnere i samsvar med visumforutsetningene. Det kan bli en urimelig belastning for privatpersoner å måtte foreta denne type vurderinger. Dersom f.eks. en inviterer en kjæreste og forholdet tar slutt, vil vedkommende risikere å måtte betale en betydelig pengesum dersom tidligere kjæreste ikke forlater landet innen visumfristen.

Videre må en bankgaranti, dersom den skal ha en hensikt, være av en viss størrelse dersom den skal kunne virke. Det foreslås kr 50 000,-. Dette vil for mange være et stort beløp. Dette kan føre til at det kun er de som har pengesterke referansepersoner som kan benytte seg av ordningen. En slik forskjellsbehandling vil være svært uheldig.

Kirkens Bymisjon vil også legge til at det er grunn til å frykte en utvikling der denne ordningen på sikt omfatter stadig flere land/mennesker.

Etter vår oppfatning er § 3-7, c og d, at garantien forfaller til betaling hvis utlendingen søker beskyttelse, uansett urimelig. Privatpersoner bør ikke belastes for at noen søker beskyttelse.

Vi foreslår heller en mer liberal praksis på visumsøknader, der myndighetene lar tvilen komme søkeren til gode.

Kapittel 7 Beskyttelse

I henhold til §7-3 og §7-4 har regjeringen vedtatt at det skal føres en mer restriktiv praksis ved å overføre flere saker enn i dag til behandling i andre stater i Dublin-samarbeidet. Denne paragrafen har allerede vært ute på høring, og høringsinstansene bes derfor om å ikke uttale seg om denne bestemmelsen.

Likevel: Kirkens Bymisjon hadde gjerne sett at departementet avklarte forholdet mellom *Europarådets konvensjon om tiltak mot menneskehandel 3.mai 2005* som Norge har ratifisert, og *Dublin- konvensjonen 15.06.1990* bestemmelser, om hva som har fortrinnsrett når en person søker om asyl basert på status som offer for menneskehandel. Slik vi forstår Europarådets konvensjon, må Dublin-konvensjonen vike til fordel for Europarådets konvensjon. Vi mener det er nødvendig med en klargjøring av dette i den nye forskriften.

Kapittel 8 Oppholdstillatelse på grunn av sterke menneskelige hensyn eller særlig tilknytning til riket

Kirkens Bymisjon er positive til at arbeids- og oppholdstillatelse til mulige ofre for menneskehandel hjemles i forskrift. I den nye lovens § 30 første ledd bokstav d skal tidligere ofre for menneskehandel anses som medlemmer av en spesiell sosial gruppe. Søkere som ikke fyller vilkårene for beskyttelse vil få søknaden vurdert i forhold til bestemmelsen om sterke menneskelige hensyn i lovens § 38. Her kan det legges vekt på at vedkommende har vært offer for menneskehandel.

Dette er bra. Ofre for menneskehandel har ofte liten eller ingen innvirkning på om påtalemyndigheten innleder etterforskning og straffeforfølgelse. *Ny Midlertidig arbeids- og oppholdstillatelse 3.ledd*, i henhold til *Instruks A1 10/06* (Utvidet refleksjon) er det derfor knytta stor uvisshet til for det enkelte offer. Alternativet til å søke om midlertidig arbeids- og oppholdstillatelse etter *Instruks A1 10/06* (refleksjon), er ofte å søke om asyl. Forskriftshjemling av arbeids- og oppholdstillatelse for gruppa ofre for menneskehandel gir et bedre grunnlag til å kunne utvikle mer enhetlige og forutsigbare tilbud og rettigheter til ofre for menneskehandel. Dette er det svært viktig å få på plass.

§8-3 synes i hovedsak å forstås slik at denne erstatter instruks A1 10/06. Når det gjelder denne paragrafs 3.ledd stiller vi spørsmål ved grunnlaget for å ikke gi rett til et offer å

reise inn i landet, dersom vedkommende har reist ut av landet uten særskilt tillatelse. Etter vår oppfatning vil det kun være naturlig å regulere ut- og innreise av landet ut i fra en konkret trusselvurdering. Det trenger ikke være en fare forbundet ved å reise ut av landet i seg selv, og vi mener at det må være tilstrekkelig at den enkelte selv vurderer denne risikoen ved generell utreise. Ved reise til hjemlandet vil det imidlertid være naturlig at det foreligger en tillatelse.

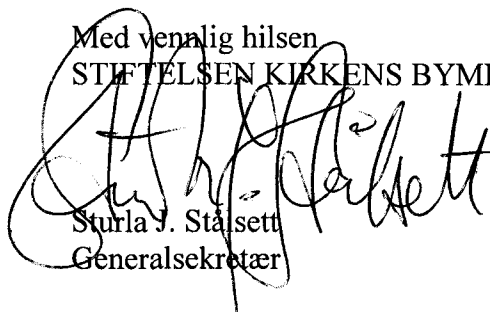
§8-4 har overskriften "Oppholdstillatelse til vitner i sak om menneskehandel". Paragrafen bygger på og/ eller erstatter instruksjonen om at det skal innvilges oppholdstillatelse, ikke når det kan innvilges oppholdstillatelse. Vi er kritiske til at det i lovteksten strammes inn i forhold til overskriften på denne teksten. Som sagt bruker overskriften begrepet "vitner i en sak om menneskehandel", mens det i lovteksten snevres inn til "... avgitt vitneforklaring som fornærmet" og "... i en retts sak hvor det er tatt ut tiltale etter straffelovens §224 (menneskehandel)."

Vi mener det må være tilstrekkelig å ha avgitt vitneforklaring, og gjort dette i en sak om menneskehandel. Erfaringen fra de saker som har vært oppe for retten er at ofre for menneskehandel kan være sentrale vitner, som løper en stor risiko/belastning selv om de ikke nødvendigvis er fornærmet i saken.

Videre har mange saker med utgangspunkt i menneskehandelproblematikk endt med hallikdom i stedet for menneskehandeldom. Dette trenger på ingen måte å gjøre belastningen med det å vitne, eller faren for å bli utsatt for represalier, mindre.

Det må derfor etter vår oppfatning være tilstrekkelig "å vitne i en sak om menneskehandel" for å få rett til opphold.

Med vennlig hilsen
STIFTELSEN KIRKENS BYMISJON OSLO

Sturla J. Ståsett
Generalsekretær